

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22. listopada 2016 roku (...) Spółka akcyjna z siedzibą w W. (dalej zwana również: (...)) wystąpiła przeciwko (...) Spółce akcyjnej z siedzibą w W. (dalej zwana również: (...)) o zapłatę kwoty 39.700,00 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej za opóźnienie od dnia 28. maja 2016 r. do dnia zapłaty, a także o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu od pozwanego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż roszczenie wynika z umowy zawartej z pozwaną o wykonanie, dostarczenie oraz montaż i uruchomienie instalacji mgłowej ograniczającej pylenie. Powódka wskazała, iż wynagrodzenie z tytułu wykonania powyższej umowy zostało przez pozwaną zapłacone. Dochodzona pozwem kwota stanowi natomiast należność powódki z tytułu zwrotu kaucji gwarancyjnej zatrzymanej przez pozwaną na poczet zabezpieczenia należytego wykonania umowy (pozew, k. 3-7).

W dniu 30. listopada 2016 r., wydany został w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (nakaz zapłaty, sygn. akt IX GNc 6840/16, k. 61). Jego odpis został doręczony stronie pozwanej w dniu 27. grudnia 2016 r. (k. 66).

W dniu 10. stycznia 2017 r. pozwana złożyła sprzeciw od ww. nakazu zapłaty i zaskarżając go w całości, wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwana podniosła zarzut spełnienia świadczenia, wskazując, że w dniu 13. grudnia 2016 r. zwróciła w całości kaucję gwarancyjną powódce (sprzeciw od nakazu zapłaty, k. 68-69).

Na rozprawie w dniu 10. października 2017 roku pełnomocnik powódki cofnął powództwo co do należności głównej, podtrzymując żądanie pozwu w pozostałej części (protokół z rozprawy, k. 94-94v.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26. kwietnia 2012 roku w W. doszło do zawarcia umowy nr (...) pomiędzy (...) Spółką akcyjną z siedzibą w W., jako Zamawiającym, a (...) Spółką akcyjną z siedzibą w W., jako Wykonawcą. Na mocy zawartej umowy Wykonawca zobowiązał się w ramach budowy instalacji do wykonania, dostarczenia, montażu i uruchomienia instalacji mgłowej ograniczającej pylenie na przesypach (...), natomiast Zamawiający do zapłaty wynagrodzenia w wysokości 397.000,00 zł powiększone o kwotę podatku VAT. Jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy, Wykonawca zobowiązał się do przedłożenia Zamawiającemu dwie gwarancje bankowe lub ubezpieczeniowe, każdą na kwotę odpowiadającą 10% wynagrodzenia Wykonawcy, przy czym pierwsza miała zostać przedłożona w terminie 21 dni od daty zawarcia umowy i miała obowiązywać przez okres realizacji dostaw i prac, tj. do dnia określonego w §7 umowy ust. 7.2.2. umowy (grudzień 2012 r.) + 30 dni, tzw. Gwarancja dobrego wykonania umowy (ust. 16.1.b.), natomiast druga miała zostać przedłożona na 14 dni przed wygaśnięciem gwarancji wskazanej powyżej, na okres do upływu Okresu Gwarancji + 30 dni, tj. do dnia 31. stycznia 2015 r. W przypadku gdy okres gwarancji rozpocząłby się później, z przyczyn zależnych od Wykonawcy, gwarancja właściwego usuwania wad miała zostać przez Wykonawcę odpowiednio wydłużona, tj. o okres wydłużenia + 30 dni (ust. 16.1.b.). Jednocześnie Zamawiający zastrzegł, że w przypadku nie przedłożenia gwarancji dobrego wykonania umowy, będzie miał prawo zatrzymać z dowolnych faktur VAT kwotę w wysokości 10% wynagrodzenia wykonawcy tytułem kaucji gwarancyjnej (ust. 16.5. umowy). Strony w ust. 16.9. umowy uzgodniły, że kwoty zatrzymane przez Zamawiającego, jako kaucje gwarancyjne zostaną zwrócone Wykonawcy, na wniosek Wykonawcy, bez odsetek w terminie 30 dni od daty otrzymania wystawionego odpowiedniego Zabezpieczenia lub w terminie 14 dni od daty wygaśnięcia, zgodnie z treścią zapisu ust. 16.1.a. i ust. 16.1.b umowy, chyba, że zostaną wykorzystane na pokrycie roszczeń Zamawiającego (okoliczności bezsporne; umowa nr (...), k. 21-36).

W dniu 29. listopada 2012 r. spółka (...) wystawiła na rachunek spółki (...) fakturę VAT nr (...) na kwotę 195.324,00 zł, z terminem płatności do dnia 28. stycznia 2013 r. (okoliczności bezsporne; faktura VAT, k. 46).

Aneksem nr (...) do umowy nr (...), w ust. 8.1, określono upływ Okresu Gwarancji na dzień 31. lipca 2015 r. + 30 dni (okoliczności bezsporne; aneks nr (...), k. 37-39).

W dniu 22. sierpnia 2013 r. sporządzono finansowy protokół odbioru robót nr (...) do umowy nr (...). Decyzją komisji nastąpił pozytywny odbiór robót (okoliczności bezsporne; finansowy protokół odbioru robót, k. 40-41).

W tym samym dniu nastąpił końcowy odbiór robót (okoliczności bezsporne; protokół końcowy odbioru robót, k. 42-43).

W dniu 26. sierpnia 2013 r. spółka (...) wystawiła na rachunek spółki (...) fakturę VAT nr (...) na kwotę 292.986,00 zł, z terminem płatności do dnia 25. października 2013 r. (okoliczności bezsporne; faktura VAT, k. 47).

Spółka (...) dokonała następujących wpłat tytułem wynagrodzenia określonego w umowie:

- 179.444,00 zł w dniu 12. kwietnia 2013 r.,
- 109.000,00 zł w dniu 9. grudnia 2013 r.,
- 20.000,00 zł w dniu 7. marca 2014 r.,
- 45.924,45 zł w dniu 13. października 2014 r.,
- 91.800,00 zł w dniu 9. grudnia 2014 r.

(okoliczności bezsporne; potwierdzenia dokonania przelewu, k. 51-55).

W dniu 10. października 2013 r. spółka (...) dokonała kompensaty swojej wierzytelności z wierzytelnością spółki (...), wynikającą z faktury VAT nr (...) do kwoty 2.441,55 zł (okoliczności bezsporne; kompensata, k. 50).

Pismem z dnia 13. maja 2016 r., doręczonym w dniu 20. maja 2016 r., w związku z realizacją kontraktu zgodnie z umową nr(...), spółka (...) zwróciła się do spółki (...) z prośbą o zwrot kaucji gotówkowej pozostawianej jako zabezpieczenie dobrego wykonania umowy oraz poprawnego usunięcia wad i usterek, w związku z upłynięciem terminu gwarancji, który obowiązywał do dnia 31. lipca 2015 r. + 30 dni. Spółka (...) wezwała spółkę (...) do zwrotu kaucji gwarancyjnej w wysokości 39.7000,00 zł, w terminie 7 dni od otrzymania pisma (wezwanie do zwrotu kaucji gwarancyjnej, k. 49, potwierdzenie odbioru, k. 56).

Pismem z dnia 26. września 2016 r., doręczonym w dniu 27. września 2016 r., spółka (...) wezwała spółkę (...) do podjęcia negocjacji, celem ugodowego rozwiązania kwestii braku płatności na rzecz spółki (...) z tytułu zwrotu kaucji gotówkowej pozostawionej jako zabezpieczenie dobrego wykonania umowy oraz poprawnego usunięcia wad i usterek, zgodnie z zapisami §16 pkt 16.1.b. umowy, w związku z upłynięciem terminu gwarancji (wezwanie, k. 48, potwierdzenie odbioru, k. 57).

W dniu 13. grudnia 2016 r. spółka (...) dokonała zapłaty na rzecz spółki (...) kwoty 39.700,00 zł (okoliczności bezsporne; potwierdzenie dokonania przelewu, k. 83).

Stan faktyczny opisany powyżej był w większości bezsporny między stronami niniejszego postępowania. Podstawę ustaleń stanowiły zatem twierdzenia strony powodowej niezakwestionowane albo wprost przyznane przez pozwanego, a zatem dotyczące faktów bezspornych.

Przedstawiony powyżej stan faktyczny Sąd ustalił ponadto na podstawie powołanych przy odpowiednich partiach ustaleń dowodów: dokumentów prywatnych. Na poparcie swoich twierdzeń strony przedstawiły wymienione wyżej kserokopie i wydruki dokumentów, które Sąd uczynił podstawą dokonanych ustaleń we wskazanym wyżej zakresie.

Strony nie kwestionowały wiarygodności załączonych do pism procesowych odpisów dokumentów prywatnych, Sąd zaś nie znalazł jakichkolwiek podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne zasługuje na uwzględnienie.

Rozważania merytoryczne należy poprzedzić ustaleniem ostatecznego zakresu dochodzonego roszczenia, którego rozmiar wynika ze złożonego przez powoda oświadczenia o częściowym cofnięciu pozwu. Pełnomocnik powoda na rozprawie w dniu 10. października 2017 roku cofnął powództwo co do należności głównej, tj. co do kwoty 39.700,00 zł, wobec uiszczenia tej kwoty przez pozwanego.

Zgodnie z brzmieniem art. 203 § 1 k.p.c., pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. W myśl § 3 powołanego wyżej przepisu, sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.

W ocenie Sądu, dokonane w niniejszej sprawie cofnięcie pozwu w zakresie dochodzonego w sprawie roszczenia, nie zmierza do obejścia prawa, nie jest sprzeczne z prawem, ani z zasadami współżycia społecznego. W konsekwencji uznać należy, że dokonana przez powoda czynność dyspozytywna wywołała zamierzony przez niego skutek prawny.

W konsekwencji, Sąd na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w związku z art. 203 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie w sprawie w zakresie należności głównej, tj. co do kwoty 39.700,00 zł, a w pozostałym zakresie rozstrzygał sprawę co do meritum.

Przechodząc do analizy merytorycznej rozstrzygnięcia, w pierwszej kolejności należy wskazać, iż powód wywodził roszczenie procesowe będące przedmiotem niniejszego postępowania z zawartej z pozwanym umowy nr (...). Z treści łączącego strony stosunku zobowiązaniowego za bezsporne uznać należy, że strony łączyła umowa o roboty budowlane, zatem w niniejszej sprawie znajdzie zastosowanie art. 647 k.c. Zgodnie z jego treścią, przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia. Umowa o roboty budowlane jest umową wzajemną, odpłatną, mającą charakter zobowiązania rezultatu.

Należy wskazać, iż poza sporem był sam fakt zawarcia umowy, jak również okoliczność jej wykonania przez powoda. Strona pozwana nie kwestionowała również obowiązków z niej wynikających w postaci zapłaty umówionego wynagrodzenia oraz podstaw zwrotu powodowi kaucji gwarancyjnej. Sporem nie była również objęta wysokość kaucji gotówkowej i termin jej zwrotu oraz okoliczność spełnienia świadczenia przez pozwanego po terminie. Strona pozwana podniosła natomiast, iż żądanie pozwu jest bezzasadne, gdyż w dniu 13. grudnia 2016 r. uregulowała powstałe w związku z wykonaniem umowy zadłużenie.

Wobec cofnięcia przez powoda pozwu w zakresie należności głównej i umorzenia postępowania w sprawie w tej części, pozostało do rozstrzygnięcia żądanie odsetkowe pozwu.

Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Opisywane uprawnienie wierzyciela powstaje tylko wtedy, gdy dłużnik nie wykona zobowiązania pieniężnego w terminie.

Roszczenie powoda stanowiło żądanie zwrotu kaucji gwarancyjnej w wysokości 39.700,00 zł, która stanowiła część wynagrodzenia należnego powodowi. Na podstawie zawartej umowy powód zobowiązał się do przedłożenia pozwanemu dwóch gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych, każdą na kwotę odpowiadającą 10% wynagrodzenia

Wykonawcy, przy czym jedna z nich miała zostać przedłożona na okres do upływu Okresu Gwarancji + 30 dni. Jednocześnie Zamawiający zastrzegł, że w przypadku nie przedłożenia gwarancji dobrego wykonania umowy, będzie miał prawo zatrzymać z dowolnych faktur VAT kwotę w wysokości 10% wynagrodzenia wykonawcy tytułem kaucji gwarancyjnej (ust. 16.5. umowy). Zgodnie z ust. 8.1. aneksu nr (...) z dnia 15. kwietnia 2013 r. do umowy z dnia 26. kwietnia 2012 r., termin zakończenia gwarancji jakości upłynął w dniu 29. sierpnia 2015 r. (31. lipca 2015 r. + 30 dni), co nie było sporne pomiędzy stronami. Strony w ust. 16.9. umowy uzgodniły, że kwoty zatrzymane przez Zamawiającego, jako kaucje gwarancyjne zostaną zwrócone Wykonawcy, na wniosek Wykonawcy, bez odsetek w terminie 30 dni od daty otrzymania wystawionego odpowiedniego Zabezpieczenia lub w terminie 14 dni od daty wygaśnięcia, zgodnie z treścią zapisu ust. 16.1.a. i ust. 16.1.b. umowy, chyba, że zostaną wykorzystane na pokrycie roszczeń Zamawiającego. W związku z tym, że termin zakończenia gwarancji jakości upłynął w dniu 29. sierpnia 2015 r., w tym samym dniu wygasło zabezpieczenie należytego wykonania umowy. Zatem pozwana była zobowiązana, na wniosek powódki, zwrócić zatrzymaną kwotę. Należy wskazać, że wymagalność roszczeń może zależeć od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, czyli powódkę. Reguła ta dotyczy tzw. zobowiązań bezterminowych, a więc takich, w których termin spełnienia świadczenia nie został określony w treści samej czynności prawnej. W niniejszej sprawie strony ustaliły w umowie termin zwrotu kaucji gwarancyjnej, w terminie 14 dni od daty wygaśnięcia, zgodnie z treścią zapisu ust. 16.1.a. i ust. 16.1.b. umowy, ale na wniosek wykonawcy. Jest to zatem termin niedookreślony, gdyż to od czynności podjętej przez powódkę zależało kiedy nastąpi termin wymagalności należności. W niniejszym zatem przypadku dopiero po otrzymaniu przez pozwaną wezwania do zapłaty i upływie terminu płatności w tym wezwaniu wskazanym, wierzyciel, zgodnie z art. 481 k.c., może żądać odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Strona powodowa złożyła wniosek o zwrot zatrzymanych przez pozwanego kwot, jako kaucji gwarancyjnych, w dniu 13. maja 2016 r., zakreślając pozwanemu 7-dniowy termin na dokonanie zwrotu zatrzymanej kaucji gwarancyjnej. Pozwany otrzymał powyższe pismo w dniu 20. maja 2016 r., a zatem w dniu 27. maja 2016 r. upłynął bezskutecznie termin na uregulowanie należności. Pozwany dokonał zapłaty kwoty dochodzonej pozwem, w dniu 13. grudnia 2016 r., a zatem nie ulega wątpliwości, iż spełnienie świadczenia nastąpiło już po terminie, a zatem pozwana, od dnia 28. maja 2016 r. pozostawała w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia.

Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie art. 647 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. zasądził od pozwanej na rzecz powódki odsetki ustawowe za opóźnienie za okres od dnia wymagalności kwoty dochodzonej pozwem, tj. od kwoty 39.700,00 zł od dnia 28. maja 2016 r. do dnia zapłaty - 13. grudnia 2016 r.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Sąd uznał, że choć zasadą jest, że w przypadku cofnięcia pozwu to powód, zgodnie z treścią art. 203 § 2 i § 3 k.p.c., jest stroną zobowiązaną do zwrotu kosztów procesu, to jednak dopuszczalne są od niej wyjątki.

Stosownie do stanowiska, jakie zajął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 lutego 2011 r., sygn. akt IV CZ 111/10, które Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie w pełni podziela, „obowiązek zwrotu kosztów może wyjątkowo nie obciążać strony cofającej pozew lecz stronę przeciwną, jeśli wystąpienie z pozwem było niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, a ciężar dowodu wystąpienia tych okoliczności obciąża cofającego pozew”.

Zważywszy na powyższe, należy wskazać, że w stanie faktycznym niniejszej sprawy w dniu wniesienia pozwu, tj. w dniu 22. listopada 2016 roku pozwana pozostawała w opóźnieniu ze spełnieniem na rzecz powódki. Tymczasem spełnienie części świadczenia - jak ustalono w toku postępowania - nastąpiło w dniu 13. grudnia 2016 roku, już po wytoczeniu powództwa. Dlatego też trzeba uznać, że wystąpienie przez powódkę z powództwem w niniejszej sprawie stanowiło w pełni uzasadnione jej okolicznościami poszukiwanie ochrony prawnej, które było - w momencie wytoczenia powództwa - niezbędne do celowego dochodzenia przez powódkę swoich praw.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki koszty, na które składały się: opłata od pozwu w wysokości 1.985,00 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł, oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 3.600,00 zł, zgodnie z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22. października 2015 r., w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015, poz. 1800).

Mając na uwadze wszystkie opisane wyżej okoliczności, Sąd na podstawie powołanych w uzasadnieniu przepisów orzekł jak w wyroku.

SSR Aleksandra Zielińska-Ośko

Z. Odpis uzasadnienia wraz z odpisem wyroku doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.